

ØKOLOGISK VINTERRAPS I 2019 BEGYNDER NU

Succes med raps kræver motivation og årvågenhed

i alle led fra klargøring af jorden til høst.

MÅLET MED DYRKNING af økologisk vinterraps er en veludviklet afgrøde, med:

- højt frøudbytte
- højt indhold af olie og protein
- lavt indhold af glucosinolat og eruca-syre

Alle faktorer er i høj grad styret af såvel sortsvalg som dyrkningsmæssige forhold.

Motivation er regel nr. 1

Regel nummer 1, når du vil dyrke økologisk vinterraps, er, at du skal have motivationen til at prioritere afgrøden. Vellykket vinterraps kræver omhyggelig etablering, som skal prioriteres højere end f.eks. høst af korn om nødvendigt. Din bedrift skal være gearet til at så og pløje, mens der også kan være travlt med høsten.

Få kontrakt på dyrkningen

Økologisk vinterraps er en nicheafgrøde, og med stigende økologiske arealer kan der pludselig være for meget raps på markedet, så priserne falder. Derfor bør

du sikre dig med en kontrakt med et grovvarerfirma.

Undgå frøgræs som forfrugt

Egnede forfrugter er kløvergræs og vinterbyg men også hel-sæd og andet korn, som er høstet før 5. august.

Det anbefales at undgå frøgræs som forfrugt, da græstørven binder kvælstof til omsætning af græsrødderne.

Bælgplanter bør ligeledes undgås. Der skal være to år mel-

Vellykket vinterraps kræver omhyggelig etablering

Anbefalet plantetal/m²

Rækkeafstand	Linjesort	Hybridsort
12,5 cm	50-80	40-60
25-50 cm	40-50	40-50

lem bælgplanter og raps pga. risiko for kålbrok og knoldbægersvamp. Vinterraps kan heller ikke efterfølge vinterraps. Der skal være fem frie år efter sidste vinterraps og andre korsblomstrede arter som gul sennep, karse, kål mv.

Tidlig etablering på rækker

Rettidig etablering er i høj grad afhængig af jord, geografi og vejr. En generel anbefaling er såning senest 20. august.

Hvis du etablerer for sent, vil planterne i et køligt efterår udvikles langsomt og være små og svage i vintermånederne, og så er risikoen for udvintring høj. Forpasses det optimale såtidspunkt, er det en langt bedre strategi at etablere en god vintersæd. Som tommelfingerregel har du ramt det perfekte såtidspunkt, hvis rapsplanterne inden vinter har opnået en størrelse, hvor rodhalsen er 8 mm i diameter, der er 8 løvblade på planten, og pæleroden er mindst 8 cm lang (8-8-8).

Rækkedyrkning anbefales efter korn. Øget rækkeafstand mindsker risikoen for, at rapsen går i strækningsstadiet i efteråret, når der sås tidligt. Rapsplanterne får dermed en stærkere konkurrence mod ukrudtet. Er ukrudtstrykket højt af især kamille, hyrdetaske, agersennep og amsinckia, anbefales 25-50 cm's rækkeafstand, så der er mulighed for mekanisk ukrudtsbekæmpelse. Med kløvergræs som forfrugt og et lavt ukrudtstryk, kan du etablere rapsen på 12,5 cm.

Med korn som forfrugt tilføres 30-50 kg udnyttet N i gylle før såning. Efter kløvergræs er der oftest ikke behov for gødning. Det forudsætter dog, at fosfor og kaliumniveauet er middel til højt. ●

AF POUL CHRISTENSEN,
ØKOLOGIRÅDGIVNING DANMARK

Foto: Økologisk Landforening

Vellykket raps skal inden vinter have en kraftig (blyants-tyk) pælerod på mindst otte cm.